

22 KWIETNIA

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI

Patrycja Dzwonnik

22 kwietnia setki milionów ludzi na całym świecie będzie świętować Dzień Ziemi. Idea troski o niebieską planetę łączy ludzi niezależnie od narodowości, wyznania, zawodu, wieku czy innych kategorii różnicujących.

DZIEŃ ZIEMI PODEJMOWANY BYŁ W RÓŻNYCH KRAJACH, LECZ STAŁ SIĘ NAPRAWDĘ GLOBALNY W 1990 ROKU, MOBILIZUJĄC 200 MILIONÓW LUDZI W 141 PAŃSTWACH I OTWIERAJĄC DROGĘ DO SZCZYTU ZIEMI ONZ W 1992 ROKU W RIO DE JANEIRO. W 2000 ROKU GŁÓWNYM TEMATEM STAŁY SIĘ ZMIANY KLIMATYCZNE, ORGANIZATORZY DNIA ZIEMI WALCZYLI O UZNANIE WAGI PROBLEMU I ZAPRZESTANIE JEGO NEGOWANIA PRZEZ POLITYKÓW, DOMAGALI SIĘ NATYCHMIASTOWEGO OGRANICZENIA EMISJI CO₂ I PRZEJŚCIA GOSPODAREK ŚWIATA NA ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII.

Międzynarodowy Dzień Ziemi 2021

*Tegoroczne święto obchodzimy pod hasłem
„Przywróćmy naszą Ziemię”.*

Czy wiesz jak dbać o Ziemię?

Każdy z nas pragnie żyć na pięknej, czystej planecie, jednakże nie wszyscy wiemy, jak żyć, żeby równocześnie dbać o środowisko. Poniżej przedstawiam zestawienie największych ekologicznych problemów współczesnego świata i rady – jak, poprzez swoje codzienne wybory i decyzje możemy im przeciwdziałać.

GLOBALNE OCIEPLENIE

Globalne ocieplenie Jeśli społeczność świata nie powstrzyma nadmiernej emisji gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla emitowanego do atmosfery w procesie wytwarzania energii z paliw kopalnych, mogą nam zagrażać co raz częstsze ekstremalne zjawiska pogodowe, susze i powodzie, a nawet w niektórych rejonach świata - głód, brak wody pitnej, nasilenie się chorób wywołanych zanieczyszczoną wodą czy pasożytami, migracje milionów uchodźców klimatycznych i konflikty.

Jak możesz zapobiec nadmiernej emisji gazów cieplarnianych?

1. Gaś zbędne światło, pamiętając o tym aby nie zużywać energii elektrycznej niepotrzebnie.
2. Zamiast jeździć samochodem, korzystaj z komunikacji miejskiej.
3. Zawsze wyłączaj przycisk czuwania - tzw. stand-by. Gdyby tylko połowa urządzeń w naszym domu była wyłączana z sieci, a nie pozostawiana w stanie czuwania, w skali całej Polski można by wyemitować 1 mln ton CO₂ mniej.
4. Wyjmuj ładowarkę do telefonu i inne z gniazdka od razu po naładowaniu baterii, pamiętając o tym, żeby niepotrzebnie nie zużywać energii elektrycznej.
5. Wymień tradycyjne żarówki na świetlówki energooszczędne lub LED.
6. Gotuj przykrywając garnek pokrywką, zaoszczędzisz w ten sposób ok. 30% energii elektrycznej.
7. Jedz mniej mięsa. Metan to jeden z głównych gazów cieplarnianych trafiający do atmosfery m.in. w wyniku hodowli bydła.

Wylesianie

Oddychamy dzięki lasom - zielonym płucom Ziemi. Każdego roku na świecie ubywa 12-15 mln hektarów lasów. W ciągu minuty znika las naturalny o powierzchni równej 36 boiskom do piłki nożnej. Wylesianie odbywa się poprzez wycinanie drzew lub wypalanie lasów. Co roku ubywa ok. 27 000 km² lasów w

Amazonii - to tyle, co powierzchnia Belgii! Wycięte nielegalnie drewno trafia do naszych domów w postaci egzotycznych mebli czy podłóg.

Co zrobić, by zapobiegać wylesieniu?

1. Drukuj dwustronnie. Ustaw drukowanie domyślne w drukarce na dwustronne. Zużyjesz dzięki temu 50% mniej papieru.
2. Czytaj e-wydania gazet i magazynów. Ogranicz kupowanie prasy drukowanej na białym, błyszczącym papierze.
3. Drukuj i kseruj tylko absolutnie niezbędne dokumenty.
4. Pytaj sprzedawców o drewniane produkty z certyfikatem gwarantującym, że drewno pochodzi z legalnej wycinki prowadzonej w sposób zrównoważony.
5. Segreguj makulaturę, pamiętając, że powinien to być niezabrudzony papier. Obliczono, że ponowny przerób sterty makulatury np. gazet o wysokości 1,25 metra pozwala na uratowanie 6-metrowej sosny.
6. Kupuj papier toaletowy, chusteczki higieniczne i ręczniki papierowe oraz artykuły papiernicze (np. zeszyty) wykonane z papieru z makulatury.

Nadmierna ilość odpadów

Foliowa torebka służy nam przeciętnie 12 minut - tyle trwa średnio droga ze sklepu do domu. Potem torebka ląduje w koszu. Wiele wyrzucanych codziennie na świecie foliówek trafia do oceanów. Żółwie morskie mylą je z meduzami, połykają i giną w męczarniach. Problem ten dotyczy również wielu innych gatunków. Według ONZ co roku przez śmieci w oceanach ginie około 1 miliona morskich zwierząt. Od naszych codziennych decyzji zależy także ich los.

Jak walczyć z nadmierną ilością odpadów?

1. Na zakupy zabieraj torbę wielokrotnego użytku. Nie używaj jednorazowych torebek foliowych. Mieszkaniec UE zużywa średnio aż 500 foliówek!
2. Kupuj produkty opakowane w papier z makulatury (np. maliny w tekturowych pojemnikach zamiast w plastiku).
3. Wybieraj produkty w opakowaniach szklanych zamiast plastikowych.
4. Używaj produktów wielorazowego użytku. Nie kupuj ani nie korzystaj z jednorazowych kubków, sztućców, ani też nie kupuj produktów słabej jakości, które zaraz będzie trzeba zastąpić nowymi.
5. Reperuj przedmioty zamiast kupować nowe.
6. Segreguj wszystkie surowce wtórne, pamiętając że nie wszystkie odpady nadają się do ponownego przetworzenia.

Zagrożone gatunki

Co czwarty gatunek ssaków, co ósmy ptaków i aż co trzeci płazów może wkrótce zniknąć z powierzchni Ziemi. Nielegalny handel zagrożonymi gatunkami zwierząt to druga, po utracie siedlisk, przyczyna ich wymierania. Polscy celnicy zatrzymują co roku tysiące okazów chronionej fauny i flory. Popyt na egzotyczne pamiątki sprawia, że dzikie zwierzęta są wyłapywane i zabijane.

Co możesz zrobić, by ratować zagrożone gatunki?

1. Zawsze sprawdzaj czy egzotyczne zwierzę, które chcesz kupić nie jest gatunkiem objętym Konwencją Waszyngtońską (CITES), a jeśli tak to czy ma dowód legalnego pochodzenia.
2. Nie kupuj ani nie zbieraj z plaży czy z rafy koralowców.
3. Nie kupuj ubrań i biżuterii wykonanych z elementów zwierząt jeśli znajdują się one na liście CITES. Gdy nie masz pewności, z jakiego gatunku jest dana torebka czy portfel, zrezygnuj z jego zakupu.
4. Nie kupuj medykamentów wykonanych z zagrożonych gatunków zwierząt i roślin.
5. Nie kupuj kawioru, co do którego nie masz przekonania, że jest z legalnego źródła.
6. Nie kupuj kosmetyków wykonanych z zagrożonych gatunków zwierząt i roślin.

Brak wody

Myjąc zęby czy podlewając trawnik rzadko myślimy o tym, że woda pitna jest cennym surowcem. Tymczasem w XXI wieku jej deficyt może być najpoważniejszym problemem świata. Zasoby bezpiecznej do picia wody kurczą się błyskawicznie, podczas gdy na Ziemi jest coraz więcej ludzi, którzy mają coraz większe potrzeby.

Jak walczyć z globalnym deficytem wody?

1. Zadbaj o szczelność kranów i spłuczek. Kran ciekący z prędkością 45 kropel na minutę marnuje nawet 1.000 litrów wody miesięcznie.
2. Wybierz kąpiel pod prysznicem zamiast w wannie. Szybka kąpiel pod prysznicem to nawet 7 razy mniej zużytej wody niż podczas kąpieli w wannie.
3. Resztki wody do picia lub pozostałe podczas przygotowania posiłków wykorzystaj do podlania kwiatów.
4. Zainstaluj w prysznicach i kranach perlator - specjalną końcówkę, która napowietrza wodę powodując, że zużywamy jej nawet do 50% mniej.
5. Zakręcaj kran, kiedy myjesz zęby. Odkręcony kran to nawet 15 litrów zmarnowanej wody w ciągu 3 minut, a więc jednego mycia zębów.
6. Wybierz zmywarkę zamiast zmywania ręcznego. Pełna zmywarka pozwala zaoszczędzić nawet do 80 % wody w porównaniu do zmywania ręcznego.

Elektrośmieci

Elektrośmieci to zepsute lub niepotrzebne urządzenia działające na prąd lub baterie, takie jak komputery, lodówki, telefony, telewizory, zabawki, a także zużyte świetlówki. Część elektrodpadów ląduje w zwykłych koszach na śmieci a następnie na wysypiskach, część w lasach. Tymczasem zawierają one szkodliwe substancje, takie jak rtęć, kadm czy ołów, których związki przenikają do wód, gleby i powietrza a następnie akumulują się w roślinach i organizmach zwierząt. Spożywając skażoną żywność narażamy się na szereg chorób m.in.: uszkodzenie nerek, mózgu, bezpłodność czy choroby nowotworowe. Za wyrzucenie elektrodpadów do zwykłego śmietnika grozi kara grzywny do 5 000 złotych.

Co zrobić, by ograniczyć liczbę elektrośmieci?

1. Zdecyduj się na nowy sprzęt elektroniczny lub elektryczny tylko wtedy, kiedy naprawdę będziesz go potrzebować. Jeśli np. Twój telefon komórkowy działa bez zastrzeżeń, odmów operatorowi wymiany na nowy model tylko dlatego, że jest atrakcyjna oferta.
2. Przed oddaniem urządzenia wyjmij z niego baterie lub akumulator i wrzuć do kontenera na baterie.
3. Dbaj o sprzęt elektroniczny i elektryczny, żeby służył nam jak najdłużej.
4. Kupuj najbardziej przyjazny sprzęt elektroniczny i elektryczny z unijnym znakiem Ecolabel.
5. Działające urządzenie elektroniczne czy elektryczne, którego już nie potrzebujesz oddaj komuś, zamiast je wyrzucać.
6. Kupując nowy sprzęt sprawdź na stronach producenta, czy ogranicza użycie szkodliwych substancji w procesie produkcji.

Stosując się do powyższych rad, możesz pomóc zmienić świat. Wydaje nam się, że pojedyncze działanie niczego nie zmieni, jednakże prawda jest inna – jeżeli każdy z nas postara się codziennie stosować powyższe rady, będziemy w stanie zmieniać świat na lepsze. Przykładajmy więcej uwagi do dbania o planetę.

DOWIEDZ SIĘ WIECEJ!

www.earthday.org – Earth Day Network
międzynarodowa sieć promująca Święto

FILMOWE INSPIRACJE

-[https://www.youtube.com/watch?
v=Ep9MFiWXR8M](https://www.youtube.com/watch?v=Ep9MFiWXR8M)

-[https://www.youtube.com/watch?
v=87sqsY8UCJs&t=2s](https://www.youtube.com/watch?v=87sqsY8UCJs&t=2s)

